

FORSSAN JA KOIJÄRVEN
HAUTAUSMAAN
KÄYTTÖSUUNNITELMA
2020

Forssan seurakunta

Meitin seurakunta uskoo ja välittää

FORSSAN
SEURAKUNTA

Hyväksytty kirkkovaltuustossa 11.2.2020

Vahvistettu Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulissa 18.11.2020

Tulee voimaan 1.12.2020.

Käyttösuunnitelma:

Tällä käyttösuunnitelmalla päivitetään Forssan seurakunnan Forssan ja Koijärven hautausmaiden ja niihin liittyvien käytävä-, huolto- ja varastointialueet. Tämä käyttösuunnitelma korvaa aiemmat hautausmaiden käyttösuunnitelmat.

SISÄLTÖ

1.	YLEISTÄ.....	1
1.1.	Forssan hautausmaa	1
1.2.	Koijärven hautausmaa	1
2.	TEKNIikka	2
2.1.	Rakennukset.....	2
2.1.1.	Forssan siunauskappelit ja vainajien säilytystila.....	2
2.1.2.	Forssan vanha ruumiskellari ja leikkaushuone.....	2
2.1.3.	Forssan huoltorakennus, korjaamo, peltihalli, sosiaalitilat ja toimisto 3	
2.1.4.	Koijärven kirkko.....	3
2.1.5.	Koijärven traktoritali/varasto, vainajien kylmäsäilytystila ja sosiaalitilat	3
2.2.	Kulkuyhteydet ja parkkipaikat.....	4
2.3.	Kasteluvesi ja pumppukoppi.....	4
2.4.	Maaperä, salaojitus ja pintavedet.....	4
2.5.	Sähkö ja valaistus.....	5
2.6.	Jätehuolto.....	5
2.6.1.	Ulkokäymälät	5
3.	HAUTAUSMAAT JA HAUTAOSASTOT.....	6
3.1.	Hautapaikkojen määrä ja käyttöönotto.....	7
3.1.1.	Hautapaikkojen riittävyys	8
3.2.	Forssa osastot 101-104	8
3.2.1.	Forssa osasto 103 rivit 1-5	8
3.3.	Forssa osastot 105-107	9
3.3.1.	Forssan uurnalehto os. 105.....	9
3.4.	Forssa osasto 108	10
3.5.	Forssa osastot 109-118	10
3.6.	Koijärvi osastot 201-207	10
3.6.1.	Koijärven uurnalehto os. 202	11
3.7.	Sankarihaudat ja sotainvalidien haudat	12
3.8.	Tunnustukseton hauta-alue	12
4.	HAUDAT	12

4.1.	Hautapaikkojen luovutus	13
4.2.	Seurakunnalle palautuvat ja palautuneet haudat	13
4.3.	Hautojen ja hautausmaiden hoito	14
5.	HAUTAAMINEN	14
5.1.	Haudan avaaminen, peittäminen ja kunnostaminen hautauksen jälkeen	14
6.	HAUTAMUISTOMERKIT	15
6.1.	Muistomerkkisuunnitelman hyväksyminen ja paikalleen asentaminen	15
6.1.1.	Muistomerkin materiaalit ja mitat	16
6.1.2.	Forssan hautausmaan vanhan osan hautamuistomerkkimalleja	17
6.1.3.	Forssan hautausmaan uuden osan hautamuistomerkkimalleja	18
6.2.	Muistomerkin poistaminen haudalta	19
6.3.	Istutukset ja istutusalue	19
7.	FORSSAN JA KOIJÄRVEN HAUTAUSMAAN YLEISET MUISTOMERKIT	
	19	
7.1.	Forssa	19
7.2.	Koijärvi	20
8.	VAINAJIEN SÄILYTYS	20
8.1.	Arkkumateriaaleja koskevat vaatimukset ja hyväksyttävät materiaalit	21
8.1.1.	Runko	21
8.1.2.	Liima	21
8.1.3.	Pintakäsittely	21
8.1.4.	Sisustus	21
8.1.5.	Koristeet	22
8.1.6.	Kahvat	22
8.2.	Uurnia koskevat määräykset	22

LIITTEET

- 1 Forssan hautausmaan yleiskartta
- 2 Koijärven hautausmaan yleiskartta

1. YLEISTÄ

Forssan seurakunnan hautaustoimessa on noudatettava hautaustoimilakia, kirkkolakia, kirkkojärjestystä ja muissa laeissa ja asetuksissa olevien säännösten lisäksi hautaustoimen ohjesäännön ja tämän käyttösuunnitelman määräyksiä. Forssan seurakuntaan kuuluu kaksi hautausmaata: Forssan ja Kojjärven hautausmaa. Forssan hautausmaan pinta-ala on noin 18 ha ja Kojjärven hautausmaan noin 5 ha.

Kojjärven kunnan liittyttyä Forssaan Forssan ja Kojjärven seurakunnat yhdistyivät 1969 muodostaen seurakuntayhtymän. Vuodesta 1994 asti Forssalla ja Kojjärvellä on ollut yhteinen kirkkoherra. 2007 Kojjärven seurakunta ja Forssan seurakunta yhdistyivät muodostaen Forssan seurakunnan.

1.1. Forssan hautausmaa

Forssan hautausmaa sijaitsee osoitteessa Tampereentie 10, 30100 Forssa.

Forssan seurakunta aloitti itsenäisen toimintansa virallisesti 1922. Siihen asti se oli ollut osa Tammelan seurakuntaa. Hautausmaa perustettiin 1909. Maa-alue saatiin Forssa Yhtiön lahjoituksena 1,12 ha (N:o 2:3). Hautausmaata on laajennettu vuosina **1930** (N:o 2:125, 0,08 ha; N:o 2:126, 0,06 ha), **1933** (N:o 2:172, 0,92 ha; N:o 1:17, 1,01 ha), **1968** (N:o 1:147, 1,75 ha), **1975** (Talo no 41, 7,24 ha; N:o 1:288, 2,61 ha), **1977** (N:o 8:113, 0,06 ha) ja **1984** (N:o 43:2, 3,0 ha). Hautausmaa koostuu yli kymmenestä eri tilasta.

Vuonna 1910 vihittiin käyttöön kappeli, jonka rakennutti Rudolf Meyer. Takorautaiset portit hautausmaan vanhalle puolelle lahjoitti vapaaherra Palmén. Uusi punatiilinen siunauskappeli ja kellotapuli valmistuivat 1973. Pääasiassa kaikki toimitukset tapahtuvat uudemmassa siunauskappelissa.

Seurakunnan hautainhoitorahasto on perustettu 1922 Tölinin ja hänen vaimonsa hautakumpujen kunnossa pitämiseen. Varsinainen yleinen hautainhoitorahasto perustettiin 1926 kirkkovaltuuston kokouksessa. Hautoimen ohjesääntö hyväksyttiin kirkkovaltuuston kokouksessa 1922 ja se on uusittu 1977 ja 2006.

Hautausuunta on Forssan hautausmaalla itä-länsi suuntainen, jolloin vainajan jalat tulevat kohti itää. Hautausryvytydet olivat aluksi 2,4 m ja 1,8 m. Nykyisin syvähaudan syvyys on 2,1 m ja normaalin haudan 1,5 m. Uurnahauta on 0,6 m tai 1,0 m syvä.

1.2. Kojjärven hautausmaa

Kojjärven hautausmaa sijaitsee osoitteessa Kojontie 94, 31130 Kojjärvi.

Koijärven seurakunta irtaantui Forssan seurakunnasta 1924. Uusi seurakunta muodostui Kojon kulmasta ja osasta Urjalaa. Seuratalosta perustettiin kirkko Kojon kylään. Hautausmaa perustettiin kirkon läheisyyteen. Kirkko ja hautausmaa on siunattu käyttöönsä 1923. Hautausmaata on laajennettu vuosina 1943 ja 1960.

Koijärven hautausmaalla hautausuunta on pohjoinen-etelä suunnassa siten, että vainajan pää tulee aina hautakiven puolelle. Hautausvyvydet ovat syvähauta 2,1 m ja normaalihauta 1,5 m. Uurnahaudan syvyys on 0,6 m tai 1,0 m. Koijärven hautausmaa koostuu kolmesta tilasta: Kirkko 9:39 (**1941**, 4,57 ha), Mäkirinne 1:43 (**1961**, 0,24 ha) ja Hautausmaa II 1:66 (**1963**, 0,58 ha).

2. TEKNIikka

2.1. Rakennukset

2.1.1. Forssan siunauskappelit ja vainajien säilytystila

Kunnallisneuvos Rudolf Meyer rakennutti omalla kustannuksellaan hirsirunkoisen valkoiseksi rapatun jugendtyylisen kappelin, joka vihittiin käyttöönsä 1910. Meyer kustansi myös nurmikot ja istutukset kappelin ympärille ja rautaiset koristepylväät pääkäytävän varrelle. Kappeli oli ensimmäisiä siunauskappeleita Suomessa ja sen suunnitteli Waldemar Aspelin. Kappeli maalattiin ja kunnostettiin 1974. Vanha kappeli on nykyään käytössä satunnaisesti kirkkoherran luvalla. Kappeli on inventoitu sivistys- ja rakennushistoriallisesti merkittäväksi kohteeksi ja se on suojeltu rakennusvuotensa perusteella. Uuden punatiilisen siunauskappelin on suunnitellut Yrjö Mykkänen. Rakennus valmistui 1973. Samaan aikaan valmistui kellotapuli siunauskappelin viereen. Apteekkari John Hjelt lahjoitti kappeliin urut ja seurakunta hankki urkuihin jalkion. Forssa Seudun Osuuspankki lahjoitti 150 virsikirjaa ja rakentaja lahjoitti kappelin eteiseen seinäkellon. Finlayson-Forssa Oy antoi tuntuvan lahjoituksen kappelin kaunistamiseksi. Pirkko Hammarberg on valmistanut kappelin alttaripäädyn kolmiosaisen kuultokudoksen Alussa. Kappeliin mahtuu 200 henkilöä. Hautaan siunaamiset toimitetaan uudessa kappelissa.

Vainajien säilytystila on uuden siunauskappelin yhteydessä. Tilassa on kylmäkaappeja 14 vainajalle, joista 2 paikkaa on mahdollista käyttää myös pakastimena.

2.1.2. Forssan vanha ruumiskellari ja leikkaushuone

Hautausmaan itäsyryjään on rakennettu ruumiskellari 1911. Hautausmaan viereiseen metsikköön valmistui vuonna 1935 kauppalan kanssa yhteistyössä kivirakennus, joka

sisälsi ruumishuoneen ja viranomaisten tarvitsemat leikkaustilat. Rakennuksen suunnitelti rakennusmestari Kalle Leikkala. Alakerrassa oli betoninen ruumiskellari ja yläkerrassa tiilistä muurattu leikkaushuone. Nykyään tilat toimivat hautausmaan varastona.

2.1.3. Forssan huoltorakennus, korjaamo, peltihalli, sosiaalitilat ja toimisto

Forssan huoltorakennuksen ja toimiston osoite on Tampereentie 10. Rakennus on vuodelta 1973. Rakennuksessa on hautausmaan työntekijöiden sosiaalitilat, toimisto, varastoja ja pannuhuone. Rakennuksen päädyssä pannuhuoneen alla on lämmitysöljysäiliö, jonka täyttöputki on rakennuksen päädyssä.

Huoltorakennuksen vieressä on 1980 -luvulla valmistunut korjaamorakennus. Siellä on lämmintä tilaa koneiden korjauksille, öljyn vaihdolle ja muulle kaluston kunnossapidolle. Osa tilasta on lämmittämätön konesuoja ajokalustolle. Korjaamon takana on 1990 -luvulla valmistunut peltihalli, jossa on kylmää säilytystilaa hiekoitussepelille, työvälineille ja -koneille.

2.1.4. Kojjärven kirkko

Kojjärven kirkko on rakennettu alun perin seurataloksi vuosina 1920-1922. Puinen rakennus vihittiin kirkoksi 16.12.1923. Kirkon on suunnitellut metsänhoitaja M.J. Kallio. Istumapaikkoja on 300:lle ja pohjapinta-alaa on 315 m². Kirkon urut olivat alkujaan mekaaniset, 10 -äänikertaiset ja valmistettu vuonna 1968. Urut uusittiin sähköisiksi syksyllä 2017. Saarnatuolin kilvet ja kuorin seinällä olevan viiniköynnöksen on maalannut Ilmari Wirkkala. Alttaritaulun ”Jeesus Getsemanessa” on maalannut Elias Muukka. Kirkon kelloja on kaksi ja ne on ostettu Tammisaaren entisestä venäläisestä sotilaskirkosta.

Kirkkoa on korjattu vuosina 1953, 1966 ja 1992. Arkkitehti Sampo Kyander on suunnitellut vuoden 1992 laajan peruskorjauksen. Vuonna 1997 ulkopinnat maalattiin vaalean sävyisiksi. Kojjärvellä hautaan siunaukset toimitetaan kirkossa.

2.1.5. Kojjärven traktoritali/varasto, vainajien kylmäsäilytystila ja sosiaalitilat

Kojjärven traktoritalissa on kylmää säilytystilaa työvälineille ja -koneille. Traktoritali sijaitsee hautausmaan eteläreunalla Kojontien varrella. Sosiaalitilat ovat seurakuntatalon päädyssä sijaitsevassa asunnossa. Vainajien kylmäsäilytystila sijaitsee hautausmaan pohjoispuolella noin 200 m kirkosta. Vainajien säilytystila on rakennettu 1960 -luvulla. Säilytystilan kylmäkoneen termostaatti uusittiin vuonna 2017.

2.2. Kulkuyhteydet ja parkkipaikat

Forssan hautausmaan virallinen parkkipaikka sijaitsee aivan Tampereentien vieressä. Vanhan puolen rautaportin pielessä on tilaa muutamalle autolle Tampereentien varressa. Hautausmaan eteläpuolella Myllytien varressa on myös pieni parkkipaikka. Uuden siunauskappelin pääovien lähellä on parkkipaikka liikuntarajoitteisille. Käynti kyseiselle parkkipaikalle on huoltotien kautta.

Koijärven hautausmaalla on paikoitustilaa hautausmaan kiviaidan vieressä ruumiskellarille johtavan hiekkatien varrella.

2.3. Kasteluvesi ja pumppukoppi

Forssan hautausmaan kasteluvesi tulee hautausmaan alueella sijaitsevasta lammista ja osin kaupungin vesijohtovedestä. Pumppukoppi on lammin rannalla. Vesisulku ja -mittari ovat Tampereentien varressa. Toinen sulkukaivo on tuija-aidan päässä Anttilan tontin kulmassa. Kasteluvesiverkosto kattaa koko hautausmaan. Kasteluvedet kytketään talveksi pois päältä.

Forssan automaattinen sadetusjärjestelmä Rain-Bird vuodelta 1986 sisältää 20 piilosadetinta ja 23 avosadetinta. Vuonna 1988 asennettiin sadettimia lisää, jolloin määrä nousi yhteensä 97 piilo- ja avosadettiin ja 13 vesipostiin. Sadettimet on jaettu 11 ryhmään, joista jokaista ryhmää ohjataan omalla magneettiventtiilillä. 1989 on asennettu runkoputkitus hautausmaan laajennusosaan. Talveksi putkistot tyhjennetään, puhalletaan tyhjiksi ja imuputkisto nostetaan ylös lammesta.

Koijärven hautausmaan kasteluvesi saadaan Koijoesta. Pumppukoppi sijaitsee Alkion tilalla N:o 1:38 ja sen käytöstä on tehty vuokrasopimus sadan (100) vuoden määräajaksi Torkkelin kanssa vuonna 2006. Pumppu ja imuputkisto asennetaan keväällä ja nostetaan ylös syksyllä ja tyhjennetään. Hautausmaalla on viisi vesipostia. Automaattista sadetusjärjestelmää ei ole.

2.4. Maaperä, salaojitus ja pintavedet

Forssan hautausmaan maa-aines on pääasiassa hienojakoista hiekkaa. Osastot 106 ja 107 ovat pääosin savea. Koijärven maaperä on pääasiassa savea.

Forssan hautausmaalla kulkee korko-oja, joka on viemäröity. Se on rakennettu 1960 – luvulla halkaisijaltaan 80 cm betoniputkesta vanhan puolen ja uuden puolen väliin.

Korko-ojan putki kulkee osaston 104 ja 107 välistä jatkuen osastolle 105 ja sen läpi kohti lampea. Putki on noin 5 m syvyydessä hautausmaan pinnasta.

Koijärven hautausmaa on salaojitettu.

2.5. Sähkö ja valaistus

Hautausmaa-alueet on valaistu klo 6.00 - 22.00 välisenä aikana hämäläkytkimellä varustetuilla valoilla. Jouluna ajastus ohitetaan ja käytössä on vain hämäläkytkin.

Lukittuja valovirtatolppia on Forssan hautausmaalla 12 kpl. Tolppien pistorasiat on numeroitu numeroilla 1-3. Numerointi tarkoittaa sulakkeiden kohdennusta. Samalle sulakkeelle ei saa kohdentaa liikaa kuormitusta. Uuden puolen pistorasioiden virta tulee huoltorakennuksen sähkökaapista. Vanhan puolen virta tulee vanhasta kappelista. Voimavirtaa on saatavilla Forssan hautausmaan huoltorakennuksesta, vanhasta kappelista, pumppukopilta ja korjaamolta. Koijärvellä lukittuja valovirtatolppia on 7 kpl.

2.6. Jätehuolto

Hautausmailla on kolmen roska-astian ryhmiä, joissa jokaisessa on oma keräysastia energia-, seka-, metalli- ja maatuvalle jätteelle. Kesäaikana Forssan hautausmaalla on myös kolme konttilavaa maatuvan jätteen keräykseen. Maatuvajäte kompostoidaan hautausmaan varastoalueella seulottavaksi uudelleen käyttöön. Energia- ja sekajäteastiat tyhjenetään säännöllisesti hautausmaan henkilökunnan toimesta siirtojätelavoille, jotka jätehuolto-yhtiö käy tyhjentämässä. Metallit lajitellaan omaan jäteastiaan, joka käydään noin kerran vuodessa tyhjentämässä kierrätykseen. Ongelmajätteet kootaan erikseen ja viedään kierrätyskeskukselle isompina erinä.

2.6.1. Ulkokäymälät

Forssan hautausmaalla on ulkokäymälä Myllytien varressa varstorakennuksen yhteydessä. Rakennuksen muut osat toimivat kylmänä varstotilana tarvikkeille, lyhdyille ja työkaluille.

Koijärven ulkokäymälä on hautausmaan pohjoislaidalla sijaitsevassa rakennuksessa. Kompostikäymälä sijaitsee varstorakennuksen päädyssä ja muu osa rakennuksesta on kylmää varstotilaa työvälineille.

3. HAUTAUSMAAT JA HAUTAOSASTOT

Forssan hautausmaalla vanhan puolen hautausmaahan kuuluvat osastot 101-104. Osastot 105-108 kuuluvat uudempaan laajennettuun osaan, joista osasto 108 on varattu mahdollisen suurkatastrofin uhreille. Osastot 109-118 ovat uusinta ja osittain vielä avaamattomaa laajennusosaa. Syvähaudaus on mahdollinen osastoilla 108-118.

Koijärvellä osastot 202-203 ovat kiviaidan sisällä lähimpänä kirkkoa. Osastot 201 ja 204-207 ovat kasviaidanteilla ja kiviaidalla rajattuja alueita. Osasto 205 on osittain perustettu osaston 201 päälle täyttömaalla.

Seurakunnalle palautuneen ja uudelle suvulle luovutettavan arkkuhautapaikan koko ei muutu, vaikka hauta lunastettaisiin urnasukuhaudaksi. Yhteen arkkuhautapaikkaan voidaan haudata noin 20 urnaa. Hautakohtaisesti haudan käyttöä voidaan rajoittaa siten, että hauta luovutetaan vain urnahautaukseen. Yhden arkkuhaudan leveys on 1,0 m, 1,20 m tai 1,25 m ja pituus 2,0 m tai 2,5 m riippuen osastosta. Syvähaudaus on 2,10 m ja normaalihaudaus 1,50 m syvä. Aikaisemmin vastaavat syvyydet olivat 2,40 m ja 1,80 m.

Urnahautauksessa ensimmäinen urna haudataan hautapaikan keskelle, seuraava ensimmäisen vasemmalle puolelle ja kolmas ensimmäisen oikealle puolelle. Sitten aloitetaan uusi rivi taas keskeltä. Urnasukuhautapaikan, johon mahtuu 9 urnaa koko on 1,0 m x 1,0 m ja hautaussevyys 0,60 m. Hautaoikeus luovutetaan suvulle vain määrääjäksi.

3.1. Hautapaikkojen määrä ja käyttöönotto

FORSSA						
Osasto	Rivit	Hautapaikkojen määrä	Käyttöön-otto	Hautapaikan koko	Hautautapa	Hautaus-syvyys
I	1-20	1443	1927	1,0 m x 2,0 m	arkku	1,5 m
II	1-27	1009	1909	1,0 m x 2,0 m	arkku	1,5 m
III	1-17	764	1930-	1,0 m x 2,0 m	arkku	1,5 m
III	17-18	(9kpl/hauta)	2019	1,0 m x 1,0 m	uurna	0,6 m
IV	1-17	1488	1940-	1,0 m x 2,0 m	arkku	1,5 m
V	1-5; 7-10	324	1970-	1,2 m x 2,5 m	arkku	1,5 m
V	11, 19	75	1980-	0,8 m x 1,5 m	lapsen arkkuhauta	1,5 m
V	6; 15-18; 11UH	175 (9kpl/hauta)	1970-	1,0 m x 1,0 m	uurna	0,6 m
V		924	1993	0,4 m x 0,4 m	uurnalehto	1,0 m tai 0,6 m
VI	1-19	658	1970-	1,2 m x 2,5 m	arkku	1,5 m
VI	21	24	1970-	0,8 m x 1,5 m	lapsen arkkuhauta	1,5 m
VII	1-18	460	1970-	1,2 m x 2,5 m	arkku	1,5 m
VIII			-	1,2 m x 2,5 m	arkku, katastrofialue	1,5 m
IX	1-14	470	1993	1,25 m x 2,5 m	arkku	2,1m tai 1,5 m
X	1-12	236	2008	1,25 m x 2,5 m	arkku	2,1m tai 1,5 m
XI	1-12	96	2004	1,25 m x 2,5 m	arkku	2,1m tai 1,5 m
XII	1-10	444	-	1,25 m x 2,5 m	arkku	2,1m tai 1,5 m
XIII	1-12	368	-	1,25 m x 2,5 m	arkku	2,1m tai 1,5 m
XIV	1-12	176	-	1,25 m x 2,5 m	arkku	2,1m tai 1,5 m
XV	1-26	430	-	1,25 m x 2,5 m	arkku	2,1m tai 1,5 m
XVI	1-16	320	-	1,25 m x 2,5 m	arkku	2,1m tai 1,5 m
XVII	1-8	116	-	1,25 m x 2,5 m	arkku	2,1m tai 1,5 m
XVIII	1-14	172	-	1,25 m x 2,5 m	arkku	2,1m tai 1,5 m
XVIII	15-28	200	2019	1,25 m x 2,5 m	arkku (tunnustukseton alue)	1,5 m
KOIJÄRVI						
Osasto	Rivit	Hautapaikkojen määrä	Käyttöön-otto	Hautapaikan koko	Hautautapa	Hautaus-syvyys
I	3-10	568	1924	1,2 m x 2,0 m	arkku	1,5 m
II	1-11	283	1940-	1,2 m x 2,0 m	arkku	1,5 m
II				0,4 m x 0,4 m	uurnalehto	1,0 m / 0,6 m
III	1-11	335	1940-	1,2 m x 2,0 m	arkku	1,5 m
IV	7-13	113	1960-	1,2 m x 2,0 m	arkku	1,5 m
V	1-3	110	1940-	1,2 m x 2,0 m	arkku	1,5 m
VI	1-15	318	1980-	1,2 m x 2,0 m	arkku	1,5 m
VI	1-4	43	1985	1,0 m x 1,0 m	uurna	0,6 m
VII	1-15	273	2001	1,2 m x 2,0 m	arkku	1,5 m

3.1.1. Hautapaikkojen riittävyys

Forssan seurakunnassa haetaan siunauksia on keskimäärin 160 vuodessa. Vuonna 2016 tuhkausten osuus hautauksista oli noin 50 %. Vuonna 2018 vastaava osuus oli noin 70 %. Vuonna 2019 tuhkausten osuus oli jo yli 70 %. Odotettavissa on, että tuhkausten osuus tulee lisääntymään entisestään, mutta toki maltillisemmin kuin viime vuosina. Uurnalehdon osuus tuhkahautauksista oli noin 25 % vuonna 2018-2019.

Seurakunnalle vuosittain palautuvat hautapaikat tulevat kattamaan arkkuhautauksiin tarvittavien uusien hautapaikkojen määrän useiksi vuosiksi, koska suurin osa hautauksista tehdään vanhoihin sukuhautoihin. Täysin uusia hautapaikkoja luovutetaan ainoastaan syvähauta-alueelta. Uudelleen myynnissä olevia seurakunnalle hallinta-ajan päätymisen jälkeen palautuneita arkkuhautapaikkoja on vuonna 2019 noin 500 kpl Forssan hautausmaalla ja Kojjärven hautausmaalla noin 100 kpl.

Hautaosastoja on Forssan hautausmaalla vielä kokonaan käyttöön ottamatta 7 kpl. Kojjärven hautausmaalla osastoista 206 ja 207 on otettu käyttöön vain noin puolet. Osastolla 206 käytössä ovat rivit 6-15 ja osastolla 207 käytössä ovat rivit 6-11. Kaikkia rivejä ei ole haudattu täyteen.

3.2. Forssa osastot 101-104

Osastot 101-104 ovat Forssan hautausmaan vanhinta aluetta ja sijaitsevat vanhan kappelin ympärillä. Alueella on seurakunnan hoidossa olevia kulttuurihistoriallisesti tärkeitä hautamuistomerkkejä. Alueella on esimerkiksi ensimmäisenä hautausmaalle haudatun hauta ja seurakunnan entisten kirkkoherrojen hautoja. Hautaukset suoritetaan yhteen kerrokseen. Hautaussyvyys on 1,50 m arkulle ja 0,60 m uurnalle. Arkkuhautapaikat ovat 1,0 m leveitä ja 2,0 m pitkiä. Käytävät ovat sorapintaisia.

Osaston 103 rivit 17-18 ovat uurnasukuhautoja, joiden koko on 1,0 m x 1,0 m.

Osastolla 104 sijaitsevat sankarihautausmaa ja sodassa invalidisoituneiden hautapaikat, jotka ovat seurakunnan hoidossa.

Seurakunnalle palautuneet, uudelle suvulle luovutettavat haudat myydään arkkuhautointina, riippumatta siitä haudataanko siihen arkkuja vai uurnia. Hautakohtaisesti haudan käyttöä voidaan rajoittaa siten, että hauta luovutetaan vain tuhkahautaukseen. Hautaoikeus luovutetaan vain määräajaksi.

3.2.1. Forssa osasto 103 rivit 1-5

Museoviraston esityksen mukaan Forssan hautausmaan osaston 103 rivit 1-5 tulisi säilyttää nykyisessä asussaan. Alueella on vanhoja reunakivellisiä sukuhautoja, joilta ei

saa poistaa reunakiviä eikä muistomerkkiä. Reunakivihaudat ovat hiekka- tai nurmipintaisia. Tällä alueella sijaitsee paljon ainaseksi luovutettuja hautapaikkoja. Uusi hauta-oikeus luovutetaan määräjäksi.

Hautausvyvyys on 1,50 m arkulle tai 0,60 m uurnalle. Hautapaikan leveys on 1,0 m. Reunakivialueella suositellaan uurnahautausta. Omaisten halutessa arkkuhautauksen reunakivialueelle laskuttaa seurakunta lisätyöstä aiheutuneet kustannukset omaisilta. Mahdollisten naapurihautojen kivien/reunakivien poistamisesta voi myös aiheutua lisäkustannuksia.

3.3. Forssa osastot 105-107

Haudaukset on aloitettu osastoille 105-107 1970-luvulla. Hautaukset suoritetaan yhteen kerrokseen. Alueella sijaitsee uurnalehto, uurnasukuhautoja ja lasten hautoja tavallisten arkkuhautojen lisäksi.

Osaston 105 rivit 11 ja 19 on varattu lasten arkkuhautoille. Lasten haudat ovat 0,8 m leveitä, 1,5 m pitkiä ja hautausvyvyys 1,0 m - 1,5 m riippuen arkun koosta. Osastolla 106 rivi 21 on lasten arkkuhautapaikkoja.

Osasto 105 rivit 6, 15 - 18 ovat uurnasukuhautoja, joiden koko on 1,0 m x 1,0 m. Uurnasukuhautaan voidaan haudata 9 uurnaa 0,6 m syvyyteen. Ensimmäinen uurna tulee hautapaikan keskelle, toinen haudan vasempaan reunaan ja kolmas oikeaan reunaan. Seuraavat rivit aloitetaan samaan tapaan.

Osaston 105 - 107 arkkuhautapaikat ovat 1,20 m leveitä ja 2,50 m pitkiä poissulkien lastenhaudat. Käytäviä on vähitellen muutettu sorapintaisiksi.

Seurakunnalle palautuneet, uudelle suvulle luovutettavat haudat myydään arkkuhautoina, riippumatta siitä haudataanko siihen arkkuja vai uurnia. Hautakohtaisesti haudan käyttöä voidaan rajoittaa siten, että hauta luovutetaan vain tuhkahautaukseen. Hauta-oikeus luovutetaan vain määräjäksi.

3.3.1. Forssan uurnalehto os. 105

Ensimmäinen uurna haudattiin Forssan uurnalehtoon 1993. Muistomerkki on Jukka Värvisen takorautateos ”Elämän liekki” ja se pystytettiin 1996. Uurnalehdossa ei ole näkyvästi merkittyjä hautapaikkoja. Jokaiselle vainajalle on määritetty oma hautapaikka, joka jää vain seurakunnan tietoon. Seurakunta huolehtii uurnalehdon ylläpidosta ja siisteydestä.

Omaiset voivat halutessaan tilata uurnalehtoon seurakunnan kautta muistolautan, jossa on vainajan nimi, syntymä- ja kuolinpäivä. Seurakunta kiinnittää laatat kivipaaseihin ja

päättää laattojen kiinnitysjärjestyksen ja ajankohdan. Ainoastaan seurakunnan kautta tilattavia nimilaattoja saa käyttää. Yhteiselle muistelualueelle voi tuoda kynttilöitä ja kukkia, mutta ei pysyviä muistoesineitä.

Yhdelle uurnalle on varattu 40 cm x 40 cm kokoinen alue. Uurnia haudataan kahteen kerrokseen siten, että alimmaisen haudan syvyys on 1,0 m ja päällimmäisen 0,60 m. Ensimmäiseksi suunnitellulla uurnahauta-alueella hautapaikkoja on 248 yhdessä kerroksessa ja toisella alueella 209 hautapaikkaa yhdessä kerroksessa. Seurakunta laskee tuhkan uurnassa maahan ilman omaisia ja sulan maan aikana kesäkaudella. Uurnat säilytetään hautaan laskuun saakka Forssan siunauskappelin kylmäsäilytystilassa.

3.4. Forssa osasto 108

Osasto 108 on suunniteltu käytettäväksi, jos paikkakunnalla tapahtuu suuronnettomuus ja seurakunta luovuttaa hautapaikat joukkohautaukseen. Alue on ns. katastrofialuetta. Yksityiskohtainen suunnitelma tehdään kunkin tapauksen yhteydessä ennen hautausta. Syvähaudaus on mahdollista.

3.5. Forssa osastot 109-118

Osastot 109-118 sijaitsevat lähellä uutta kappelia. Alueista on olemassa hautakartat ja istutussuunnitelmat vuodelta 1986. Laajennusosan yhteispinta-ala on noin 3,5 ha. Alueet koostuvat Ali-Heikan tilasta N:o 2:213 ja Uusi-Similän tilasta N:o 1:54. Alue on syvähaudaus-alue eli ensimmäisen hautasijan syvyys on 2,1 m ja päällimmäisen sijan 1,5 m. Hautasijan leveys on 1,25 m ja pituus 2,5 m. Pääkäytävät ovat asfaltoituja. Osastolla 118 sijaitsee tunnustukseton hautaus-alue, joka käsittää rivit 15 - 28. Rivit 15 - 16, joissa sijaitsee yhteensä 32 hautapaikkaa on suunniteltu islaminuskoisille.

Hautamuistomerkkirivien välissä on 0,90 m levyinen puistokaistale puille ja pensaille. Haudat ovat nurmipintaisia ja ne on suunniteltu arkkuhautauksiin. Haudat luovutetaan määräajaksi. Hautakohtaisesti haudan käyttöä voidaan rajoittaa siten, että hauta luovutetaan vain uurnahaudaksi.

3.6. Koijärvi osastot 201-207

Osasto 201 sijaitsee hautausmaan pohjoisosassa. Hautaus­syvyys on 1,5 m ja yhden hautapaikan leveys 1,0 m. Rivit 1-3 ovat jääneet osaston 205 alle, kun maanpintaa on nostettu.

Osasto 202 sijaitsee hautausmaan itäosassa. Hautausvyvyys on 1,5 m ja yhden hautapaikan leveys on 1,2 m ja kahden vierekkäisen 2,4 m. Rivin 1 hautapaikat ovat sukuhautoja, joiden leveys vaihtelee. Osastolla 202 tulee sijaitsemaan uurnalehto, joka perustetaan vanhan seurakunnalle palautuneen sukuhaudan päälle.

Osasto 203 sijaitsee kiviaidan ja osaston 202 välissä. Osasto 203 pohjoisosassa on sankarihaudat. Hautausvyvyys on 1,5 m. Hautapaikat ovat 1,2 m leveitä.

Osasto 204 sijaitsee hautausmaan pohjoiskulmassa rajautuen etelä- ja länsisuunnasta osasto 201:seen ja pohjois- ja itäsuunnasta kiviaitaan. Hautapaikan leveys on 1,2 m. Osasto 204 on syvähauta-alueita eli hautausvyvyys on 2,1 m tai 1,5 m. Uudelleen myytävät hautapaikat myydään kuitenkin matalina hautoina eli hautausvyvyys on 1,5 m.

Osasto 205 on tehty osaston 201 rivien 1-3 päälle täytymaalla. Hautapaikan leveys on 1,2 m ja hautausvyvyys 1,5 m.

Osasto 206 ja 207 ovat hautausmaan läntisintä aluetta. Hautausvyvyys on 1,5 m ja yhden hautapaikan leveys on 1,2 m. Osaston 206 kulmassa sijaitsee uurnasukuhauta-alue. Uurnahaudat ovat neljässä rivissä ja paikkoja on 43 kpl. Uurnahautapaikan koko on 1,0 m x 1,0 m. Osasto 207 viimeisimpänä otettu hautauskäyttöön.

Koijärven hautausmaan kaikkien arkkuhautojen pituus on 2,0 m. Hautausuunta on siten, että vainajan pää tulee kiveen päin. Käytävät ovat sorapintaisia kaikilla osastoilla. Uudelleen käyttöön luovutettavat arkkuhaudat luovutetaan arkkuhautoina. Hautakohteisesti haudan käyttöä voidaan rajoittaa siten, että hauta luovutetaan vain tuhkahautaukseen. Hautaoikeus luovutetaan vain määräajaksi.

3.6.1. Koijärven uurnalehto os. 202

Uurnalehto perustetaan Koijärven hautausmaalle osastolle 202 seurakunnalle palautuneeseen sukuhauta-alueeseen vuoteen 2021 mennessä. Kyseisellä haudalla oleva vanha hauta-alue muistomerkki hyödynnetään alueen muistomerkkinä ja nimilaattojen kiinnityskivenä. Uurnalehto rajataan reunakivillä.

Uurnalehdossa ei ole näkyvästi merkittyjä hautapaikkoja. Jokaiselle vainajalle on määritetty oma hautapaikka, joka jää vain seurakunnan tietoon. Omaiset voivat halutessaan tilata seurakunnan kautta muistolaatan, jossa on vainajan nimi, syntymä- ja kuolinpäivä. Seurakunta kiinnittää laatan uurnalehdon muistokiveen ja päättää laattojen kiinnitysjärjestyksen ja ajankohdan. Ainoastaan seurakunnan kautta tilattavia nimilaattoja saa käyttää. Yhteiselle muistelualueelle voi tuoda kynttilöitä ja kukkia, mutta ei pysyviä muistoesineitä.

Yhtä urnaa varten on varattu 40 cm x 40 cm kokoinen alue. Uurnia haudataan kahteen kerrokseen siten, että alimmaisen haudan syvyys on 1 m ja päällimmäisen 0,6 m. Seurakunta laskee urnat maahan ilman omaisia sulan maan aikana kesäkaudella. Urnat säilytetään urnan laskuun saakka pääasiassa Kojjärven vainajien kylmäsäilytystilassa.

3.7. Sankarihaudat ja sotainvalidien haudat

Talvi- ja jatkosodan sankarivainajia on haudattu Forssan sankarihautausmaalle 178, joista naisia on 3. Ensimmäiset sankarivainajat siunattiin haudan lepoon 14.1.1940. Sodassa invalidisoituneiden hauta-alueelle on haudattu 23 vainajaa vuoteen 2019 mennessä. Sankarihaudat sijaitsevat osastolla 104.

Kojjärven sankarihautausmaalle on haudattu 137 sankarivainajaa. Sankarihautausmaa on vihitty käyttöön 14.1.1940 ja laajennusosa kesällä 1941. Sankarimaa sijaitsee osastolla 203.

3.8. Tunnustukseton hauta-alue

Tunnusteton hauta-alue on uskonnollisesti neutraali. Alueelle ei seurakunnan toimesta sijoiteta kristillisiä tai muita uskonnollisia tai aatteellisia tunnuskuvia. Hautamuistomerkeissä on mahdollista käyttää vainajan oman uskon mukaisia tunnuskuvia. Hautaustoimitus pyritään järjestämään vainajan oman uskonnon ja vakaumuksen mukaisesti. Hauta-alue sijaitsee Forssan hautausmaan reunassa osastolla 118. Hautapaikkoja on suunniteltu osastolle yhteensä 372. Näistä tunnustuksettomien hautauksiin on varattu rivit 15-28 eli yhteensä 200 hautapaikkaa.

Hauta-alueen yleishoidosta ja ylläpidosta vastaa Forssan seurakunta. Hoitotaso on sama kuin muuallakin hautausmaan alueella. Forssan seurakunnalla on sopimus hauta-alueen yhteiskäytöstä Tammelan seurakunnan kanssa. Forssan seurakunta laskuttaa vuosittain mahdolliset alueen hoitokustannukset seurakunnilta, joilla on sopimus hauta-alueen käytöstä. Forssan seurakunta laskuttaa haudan avaamisesta, peittämisestä sekä kunnostuksesta ja mahdollisesta kappelin käytöstä todellisten kulujen mukaisesti sitä seurakuntaa, jonka vastuulla hautasijan osoittaminen alueelta on.

4. HAUDAT

”Haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina. Haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija. Kirkkovaltuusto voi kuitenkin päättää, että seurakunnan kustannuksella huolehditaan hautausmaalla tai sen osalla olevien hautojen perushoidosta.

Milloin hautausmaalle on haudattu vainaja, jonka muiston vaalimista on pidettävä seurakunnan kannalta tärkeänä, kirkkovaltuusto voi päättää, että hauta hoidetaan seurakunnan kustannuksella.

Seurakunta voi sopia hautaoikeuden haltijan kanssa, että seurakunta ottaa korvauksesta määräajaksi vastatakseen haudan hoitovelvollisuudesta. Seurakunta voi tehdä sopimuksia hautojen hoidosta myös siten, että hoitokorvaukset sijoitetaan erityiseen hautainhoitorahastoon, jonka varoilla kyseiset haudat hoidetaan.

Jos haudan hoito on olennaisesti laiminlyöty, kirkkoneuvosto voi velvoittaa hautaoikeuden haltijan kunnostamaan haudan vuoden määräajassa siitä, kun päätös on annettu hänelle tiedoksi. Jollei hän sitä tee, kirkkoneuvosto voi julistaa hautaoikeuden menetyksi.” (Kirkkolaki 17 luku 5 §)

4.1. Hautapaikkojen luovutus

Hautaoikeus luovutetaan aina määräajaksi. Arkkuhaudan koskemattomuusaika on Forsan ja Koijärven hautausmaalla **25 vuotta**. Haudan haltija ja hautaan haudattavaksi oikeutetut määritetään hautapaikkaa luovutettaessa. Hautaan haudataan ensisijaisesti henkilö, jota varten hauta on luovutettu ja hänen sukulaisensa. Hautaoikeuden voimassaoloaika voidaan jatkaa oikeudenhaltijan hakemuksesta. Voimassaolon jatkamisesta ei saa aiheutua haittaa hautausmaan tarkoituksenmukaiselle hoidolle. Mahdolliset hautaamiseen liittyvät erimielisyydet ratkaisee kirkkoneuvosto.

Hautapaikka luovutetaan vain kuolemantapauksen yhteydessä. Uusia hautapaikkoja luovutetaan järjestyksessä edeten käytössä olevalta osastolta. Uusia rivejä ei oteta käyttöön ennen edellisen rivin täyttymistä. Hautakohtaisesti voidaan haudan käyttöä rajoittaa siten, että hauta luovutetaan vain urna hautaukseen. Uudesta arkkuhautapaikasta luovutetaan enintään neljä (4) hautasijaa kerralla. Vanhoja arkkuhautoja lunastettaessa peritään kaikista hautasijoista yksinkertainen sijamaksu.

4.2. Seurakunnalle palautuvat ja palautuneet haudat

Hautapaikka palautuu seurakunnalle ilman erillistä ilmoitusta, jollei haudan haltija jatka hautaoikeutta sen päättymisen jälkeen. Hautaustoimi tarkistaa palautuneen haudan arvon ja sen tarjoamat mahdollisuudet hautausmaakulttuurin vaalimisessa. Haudan arvioinnissa otetaan huomioon henkilöhistoria ja hautamuistomerkin, kunto, materiaali ja taiteelliset arvot. Selvityksen perusteella selviää muistomerkin säilyttämisen arvo, uusiokäytön mahdollisuus tai poisto kierrätykseen.

Palautuneita hautapaikkoja luovutetaan uusille suvulle kuolemantapauksen yhteydessä. Hautausta järjestävän tahon on esitettävä hautaustoimelle arvio haudan tulevasta käytöstä. Tämän jälkeen hautaustoimi esittää mahdolliset vaihtoehdot hautaukseen soveltuvasta palautuneesta haudasta. Jos hautauksesta vastaava taho ei hyväksy hautaustoimen esittämää palautunutta hautaa ehtoineen, on haudaksi lunastettava uusi hautapaikka.

Haudalla on mahdollista uusiokäyttää seurakunnalle luovutettuja hautamuistomerkkejä. Osalla haudoista sillä olevan muistomerkin uusiokäyttäminen on pakollista.

4.3. Hautojen ja hautausmaiden hoito

Hautapaikan haltija on vastuussa haudan ja hautamuistomerkin hoidosta. Ensi sijaisesti haudan hoidolla tarkoitetaan, että hauta-alue on siisti. Hautapaikan haltijan on huolehdittava, että haudalla oleva muistomerkki ja mahdolliset reunakivet on asetettu kunnolla paikoilleen. Haudan haltija on vastuullinen huolehtimaan haudan pinnan siisteydestä. Nurmipintaisilla haudoilla on huolehdittava siististä nurmikosta ja hiekkapintaisilla haudoilla on huolehdittava, että hiekka-alue pysyy rikkaruohottomana ja siistinä. Seurakunnan kanssa voi tehdä sopimuksen haudan hoidosta.

Seurakunta huolehtii hautausmaan yleishoidosta ja kunnossapidosta. Sankarihautojen, yleisten hautamuistomerkkien ja uurnalehdon hoito ja kunnossapito kuuluvat seurakunnalle. Siihen kuuluvat kaikki alueet yksityisiä hautoja lukuun ottamatta. Kirkkovaltuuston päätöksellä voidaan hauta ottaa seurakunnan varoin perushoidettavaksi.

5. HAUTAAMINEN

Forssan seurakunnan arkkuhautojen kaivuut hoitaa ulkopuolinen yrittäjä. Uurnahaudan kaivaa seurakunnan työntekijä omaisten kanssa sovitun uurnanlaskuaikataulun mukaisesti. Uurnahauta tiivistetään ja siistitään kolmen viikon kuluessa uurnanlaskusta sulan maan aikana. Seurakunta poistaa siunauspäivänä lasketut kukkalaitteet haudalta noin kahden viikon kuluttua, jos omaiset eivät ole niitä siihen mennessä poistaneet. Omaisten on huolehdittava mahdollisten muistovärssyjen talteenotosta mahdollisimman pian siunauksen jälkeen.

5.1. Haudan avaaminen, peittäminen ja kunnostaminen hautauksen jälkeen

Haudan haltijan on poistettava muistomerkki ja pohjakivi haudalta vähintään viikkoa ennen haudan avaamista. Arkkuhaudat pyritään avaamaan siunausviikon torstaina. Uurnahaudat avataan keleistä riippuen 1-4 päivää ennen uurnanlaskua. Tarvittaessa voidaan

joutua poistamaan myös naapurihautojen muistomerkkejä haudan kaivuun ja hautauksen ajaksi. Sortumavaarassa olevat haudat tuetaan tukikehikolla ja –levyillä työturvallisuuden takaamiseksi. Arkkuhaudan peitto omaisten toimesta on mahdollista vain arkun kannen korkeudelle asti, jos haudassa on tukikehikko.

Arkkuhaudan peitto suoritetaan parin päivän sisällä hautaan laskusta. Haudalle jää kumpu, joka tasataan ja tiivistetään sulan maan aikana kesäkaudella aikaisintaan kahden viikon kuluttua hautaan laskusta. Uurnahauta peitetään heti uurnan laskun jälkeen.

Seurakunta huolehtii haudan tiivistämisestä, nurmikon perustamisesta nurmihaudoille ja hiekkahautojen hiekkapinnan siistimisestä hautauksen jälkeen. Haudan haltija vastaa mahdollisen hautamuistomerkin ja reunakivien asentamisesta ja kunnostamisesta.

6. HAUTAMUISTOMERKIT

Yksityisestä hautamuistomerkestä käy ilmi, kuka tiettyyn hautapaikkaan on haudattu. Muistomerkestä käy ilmi yleensä vainajan nimi, syntymä- ja kuolinpäivä ja mahdollisesti myös ammatti tai arvonimi. Muistomerkki ei ole vain vainajaa varten vaan myös omaisia varten. Hautamuistomerkki on viesti ja muistutus siitä, että paikka on hautaamiselle pyhitetty. Jokainen hautamuistomerkki vaikuttaa koko hautausmaan ilmeeseen. Muistomerkit kertovat eri aikojen hengestä, yhteiskunnan rakenteista, katsomuksista ja kansallisista perinteistä. Niillä on myös rooli paikkakunnan historian ja kulttuurin kertojina.

Seurakunta ei vastaa yksityisten muistomerkkien kunnossapidosta eikä niiden aiheuttamasta vahingosta. Ei edes luonnon olosuhteiden, puiden juurien, ilkiavallan tai myrskyn aiheuttamasta muistomerkin tuhosta tai kallistumisesta. Hautapaikan haltija on aina vastuussa muistomerkestä ja sen hoidosta.

6.1. Muistomerkkisuunnitelman hyväksyminen ja paikalleen asentaminen

Hautaustoimen puolesta laitetaan väliaikainen risti uusille haudoille, joilla ei ennestään ole ollut muistomerkkiä. Ristissä on hautaan haudatun vainajan nimi.

Hautaustoimelle on toimitettava suunnitelma hautamuistomerkestä ennen sen valmistamista tai vanhan muistomerkin hiontaa. Suunnitelmasta on käytävä ilmi mittojen lisäksi kaikki muistomerkkiin aiottu teksti, koristeet, materiaalit ja pintojen käsittely. Suunnitelman mukana tulisi olla piirros muistomerkestä. Hautaus toimi tarkistaa ja hyväksyy suunnitelmat.

Hautaustoimelle on esitettävä suunnitelma silloinkin, jos haudalle halutaan myöhemmin tuoda toinen erillinen muistomerkki. Suunnitelma käsitellään yhtenä muistomerkkikokonaisuutena, jos haudalle halutaan toinen entiseen muistomerkkiin kiinni tuleva muistomerkki. Samalla haudalla olevat muistomerkit tulisi asentaa yhtenäiselle pohjakivelle.

Hyväksymätön tai vastoin hyväksyttyä suunnitelmaa valmistettu ja haudalle asennettu muistomerkki on hautaustoimen kehotuksesta poistettava haudalta ja hautausmaalta. Muussa tapauksessa hautaustoimella on oikeus poistaa muistomerkki ja periä siitä aiheutuneet kulut muistomerkin toimittajalta.

Muistomerkin tuonnista on ilmoitettava hautausmaalle etukäteen. Hautamuistomerkkien asentaminen on mahdollista vain sulan maan aikana. Muistomerkki on pystytettävä tukevasti niin, että kaatumisen vaaraa ei ole. Haudoilte laitetaan tiivistämisen jälkeen puutikki kiven keskikohdan merkiksi helpottamaan asennusta.

Aluskivi on perustettava tiivistetylle hiekalle. Aluskiven leveyden on oltava vähintään 25 cm ja korkeuden vähintään 20 cm, josta maanpinnan yläpuolelle jäävä osuus tulee olla noin 5 cm. Aluskivet eivät saa olla kiilamaisia. Muistomerkin tuoja vastaa nurmikolle tai istutuksille aiheuttamistaan vahingoista.

6.1.1. Muistomerkin materiaalit ja mitat

Muistomerkin materiaali voi olla kivi, puu tai metalli. Kivisen muistomerkin ei tarvitse olla teollisesti valmistettu vaan myös luonnonkivi on mahdollinen. Muistomerkin koosta ja muodosta annetuilla ohjeilla pyritään siihen, että muistomerkit sopivat toisiinsa ja ympäristöön. Muistomerkin on mahduttava kokonaisuudessaan haudalle. Reunakivien käyttö on kielletty, samoin irralliset kukkakehykset ja hautojen päälle sijoitettavat laatat. Poikkeuksena museoitu Forssan hautausmaan osasto 103 rivit 1-5, joka on vanhaa reunakivialuetta. Mikäli muistomerkki on taideteos tai siihen verrattava, alla mainitut mitat eivät ole sitovia, mutta muistomerkki on tällöin hyväksytettävä kirkkoneuvostossa. Uurnalehdon kivipaaseissa käytetään yhdenmukaisia kaiverrettuja laattoja, jotka tilataan seurakunnan kautta.

Muistomerkin maksimitat määräytyvät hautapaikan koon mukaan. Muistomerkin vahvuus kaikilla haudoilla on maksimissaan 20 cm.

Haudan leveys

Muistomerkin max. mitat

Pohjakiven max. leveys

Leveys

Korkeus

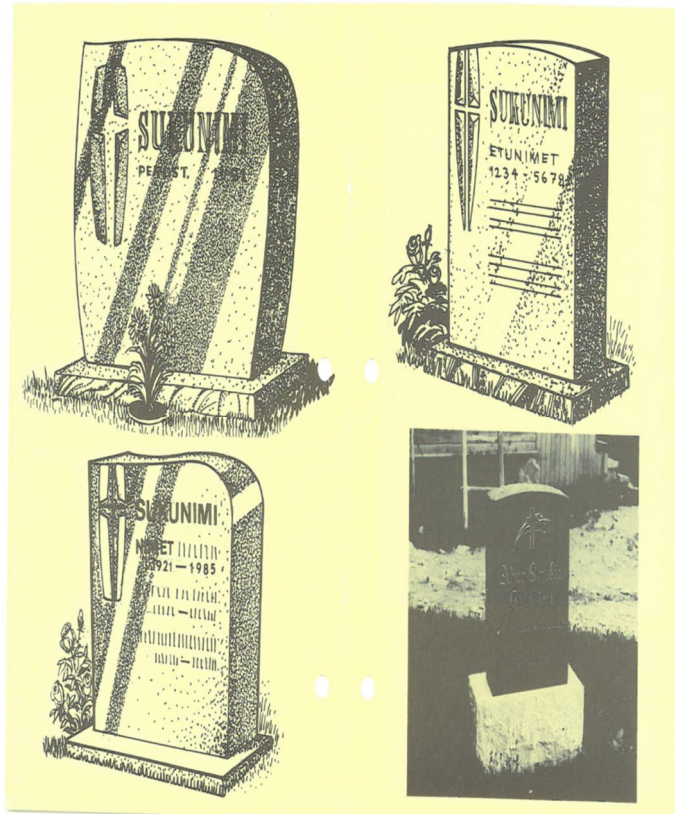
100 cm	70 cm	80 cm	80 cm
200 cm	160 cm	80 cm	180 cm
120 cm / 125 cm	90 cm	80 cm	100 cm
240 cm / 250 cm	200 cm	80 cm	210 cm
Uurnahauta 100 cm	70 cm	80 cm	80 cm
Lapsen arkkuhauta	50 cm	60 cm	60 cm

Kirjainten kokoa tai fonttia hautamuistomerkeissä ei ole määritelty. Muistomerkin sivuille ja taakse on mahdollista laittaa nimiä. Nimilaattojen käyttäminen muistomerkeissä on sallittua. Nimilaattojen lisääminen vanhaan muistomerkkiin vaatii hautausmaaston hyväksynnän.

Mahdollisten koristeaiheiden tulee olla sopuissa kristillisen hautausmaaperinteen kanssa. Koristeet ja lyhdyt suositellaan sijoitettavaksi kokonaisuudessaan muistomerkin sivujen sisäpuolelle rikkoontumisvaaran vuoksi. Irtokoristeita ja muistoesineitä tulee välttää. Hautamuistomerkkien taakse ei saa varastoida mitään tavaraa. Seurakunta ei vastaa rikkoutuneista irtokoristeista tai muista vastoin ohjeita asennetuista lyhdyistä ja esineistä.

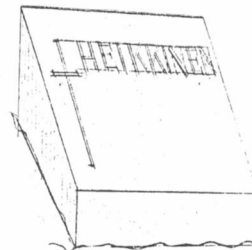
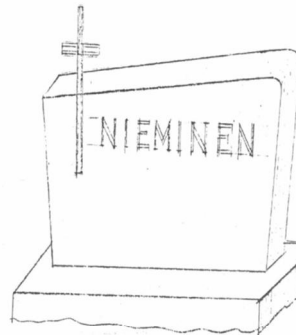
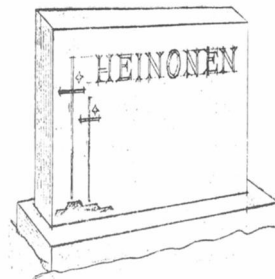
6.1.2. Forssan hautausmaan vanhan osan hautamuistomerkkimalleja

Osastoilla 101-104 suositetaan käytettäväksi pyöreitä muotoja muistomerkeissä.

6.1.3. Forssan hautausmaan uuden osan hautamuistomerkkimalleja

Osastoilla 105-112 suositaan kulmikkaampia malleja muistomerkeissä kuin vanhalla puolella.

6.2. Muistomerkin poistaminen haudalta

Hautamuistomerkki on hautapaikan haltijan omaisuutta. Hautamuistomerkkiä ei kuitenkaan saa poistaa haudalta ilman seurakunnan lupaa. Määräaikaisen haudan hallinta-ajan päätyttyä tai hoitamattomuuden takia seurakunnalle palautuneelta haudalta on hautaoikeuden haltijalla oikeus saada muistomerkki haltuunsa.

”Hautaoikeuden lakattua hautausmaan ylläpitäjän tulee tarjota hautaoikeuden haltijalle tilaisuus poistaa hautamuistomerkki, jollei hautausmaan ylläpitäjä erityisestä syystä päättä pitää muistomerkestä huolta hautaoikeuden lakkaamisen jälkeen. Jos hautamuistomerkkiä ei ole poistettu kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hautaoikeuden haltijalle on varattu tilaisuus sen poistamiseen, hautamuistomerkki siirtyy hautausmaan ylläpitäjälle vastikkeetta.” (Hautausoimilaki 1 luku 14 §)

6.3. Istutukset ja istutusalue

Istutusalueen koko saa olla enintään hautamuistomerkin levyinen ja syvyydeltään enintään 40 cm mitattuna muistomerkin etureunasta. Haudalle saa istuttaa vain sellaisia kasveja, jotka täysikasvuinaan eivät ylitä haudalla olevan muistomerkin korkeutta tai leveyttä. Kasvit eivät saa olla haitaksi viereisille haudoille tai ympäristölle. Kaikki istutukset on tehtävä haudan istutusalueelle. Hautausmaan ylläpitäjältä on aina saatava kirjallinen lupa rajoitukset ylittävien kasvien istuttamiselle. Hautausmaan henkilökunnalla on oikeus poistaa määräyksistä poikkeavat istutukset haudalta.

7. FORSSAN JA KOIJÄRVEN HAUTAUSMAAN YLEISET MUISTOMERKIT

Yleisiä muistomerkkejä ja niiden ympäristöä hoitaa Forssan seurakunta. Kynttilät, ruukku- ja leikkokukat ovat sallittuja. Pysyviä muistoesineitä ei saa tuoda, jotta tilaa riittää kaikkien kukille ja kynttilöille. Seurakunnalla on oikeus poistaa yleisille muistomerkeille tuodut pysyvät muistoesineet.

7.1. Forssa

Talvi- ja jatkosodassa kaatuneitten sankarivainajien yhteinen muistomerkki.

Johannes Haapasalo valmisti muistomerkin ”Kuoleva sotilas”, joka kuvaa enkeliä siunaamassa sotilasta. Muistomerkki paljastettiin 1950.

1918 vakaumuksensa puolesta kaatuneitten muistomerkki.

Kansalaissodassa vakaumuksensa puolesta kaatuneille oli ensin alue hautausmaan ulkopuolella. Vuonna 1919 hautaus-alue aidattiin Forssan Osakeyhtiön toimesta ja alue vihittiin ja otettiin seurakunnan hoidettavaksi. Muistomerkki paljastettiin 1946 Forssan Työväenyhdistyksen toimesta. Alue on nykyisin yhtenäisenä osana Forssan hautausmaata.

Karjalaan jääneiden muistomerkki.

Vanhan kappelin takana. Pystytetty 1953. Muistomerkin on tehnyt Kankaan kiviveistämö Somerolta.

Muualle haudattujen muistomerkki.

Sijaitsee osaston 102 itäosassa.

Muistomerkki lapsensa menettäneille.

Sijaitsee osastolla 103, uurnalehdon vieressä. Muistomerkki on pystytetty 2011 ja sen on valmistanut Loimaan Kivi. Muistomerkin pohjana on käytetty vanhaa hautakiveä, joka on hiottu ja kaiverrettu uudelleen.

7.2. Koijärvi

Talvi- ja jatkosodassa kaatuneitten sankarivainajien yhteinen muistomerkki.

”Rauha sankareille” muistomerkin, joka kuvaa maahan laskeutuvaa enkeliä on valmistanut kuvanveistäjä Kauko Räsänen. Muistomerkki paljastettiin 16.8.1953.

Karjalaan jääneiden muistomerkki.

Sijaitsee osastolla 202. Muistomerkki on pystytetty 1954.

Muualle haudattujen muistomerkki.

Sijaitsee osastolla 203 kiviaidan vieressä.

8. VAINAJIEN SÄILYTYS

Vainaja voidaan säilyttää siunaustilaisuuteen saakka Forssan tai Koijärven hautausmaan vainajien kylmäsäilytystiloissa. Vainajan tulee olla suljetussa arkussa seurakunnan säilytystilaan tuotaessa. Tuhkauksen jälkeen vainajan tuhkauurna voidaan säilyttää uurnanlaskuun asti vainajien kylmäsäilytyshuoneessa. Tuhkan tulee olla uurnassa säilytykseen tuotaessa.

8.1. Arkkumateriaaleja koskevat vaatimukset ja hyväksyttävät materiaalit

Näillä määrittelyillä täsmennetään Forssan seurakunnan hautaustoimen ohjesäännössä annettuja vaatimuksia hyväksyttävistä arkkumateriaaleista. Arkku on varustettava tuoteselosteella, josta käy ilmi arkun valmistaja ja maahantuoja, tämän yhteystiedot ja tieto siitä, että arkun valmistukseen on käytetty vain hyväksyttäviä materiaaleja. Tuoteseloste kiinnitetään arkun ulkopuolelle siten, että sen voi vaivatta lukea ja kätkeä hienovaraisesti. Tuoteselosteen tulee seurata arkussa kiinnitettynä soveltuvuuden tunnistamisen vuoksi vainajakylmiöön ja krematorioon, missä henkilökunta poistaa merkin tarpeen mukaan.

Arkun kokonaisuutena on oltava arkkuhautaukseen ja tuhkaukseen soveltuva. Mahdollisten uusien tarjolle tulevien materiaalien osalta soveltuvuus selvitetään aina erikseen käyttötarkoitus- ja materiaalikohtaisesti. (Arkkumateriaaleja koskevat vaatimukset 1.1.2017 alkaen.)

8.1.1. Runko

Aito puu, luokan E1 puukuitu, lastulevy, MDF, vaneri, puulevy, rungon osien kiinnityksessä saa käyttää pieniä määriä metallia, kuten niittejä, nauvoja ja kulmavahvikkeita.

8.1.2. Liima

Runkomateriaaleissa ja kiinnitykseen käytetään maahautaukseen ja tuhkaukseen soveltuvia liimoja.

8.1.3. Pintakäsittely

Katepaperi, puuviilu, vesiohenteiset lakat ja maalit sekä vahat, kangas; luonnonkuidut ja selluloosamuuntokuidut (kuten viskoosi ja asetaatti).

8.1.4. Sisustus

Lastuvilla, sellu, olki, paperi, kuten sanomalehtipaperi sekä samankaltaiset tuotteet kuten puhelinluettelot, mutta ei aikakauslehtipaperit ja muut päällystetyt painopaperit, kangas; luonnonkuidut ja selluloosamuuntokuidut (kuten viskoosi ja asetaatti), pohjan tiivistykseen saa käyttää polyeteeniä, biohajoavaa muovia tai vahattua paperia. PVC:tä ei saa käyttää eikä tiivistysmateriaali saa sisältää raskasmetallia.

8.1.5. Koristeet

Puu, puumassa, pahvi, maa-ainesperäiset puristeet, luonnonkuidut ja selluloosamuun-
tokuidut (kuten viskoosi ja asetaatti), arkun sulkemiseen tarkoitettut ruuvit voivat olla
metallia tai muovia.

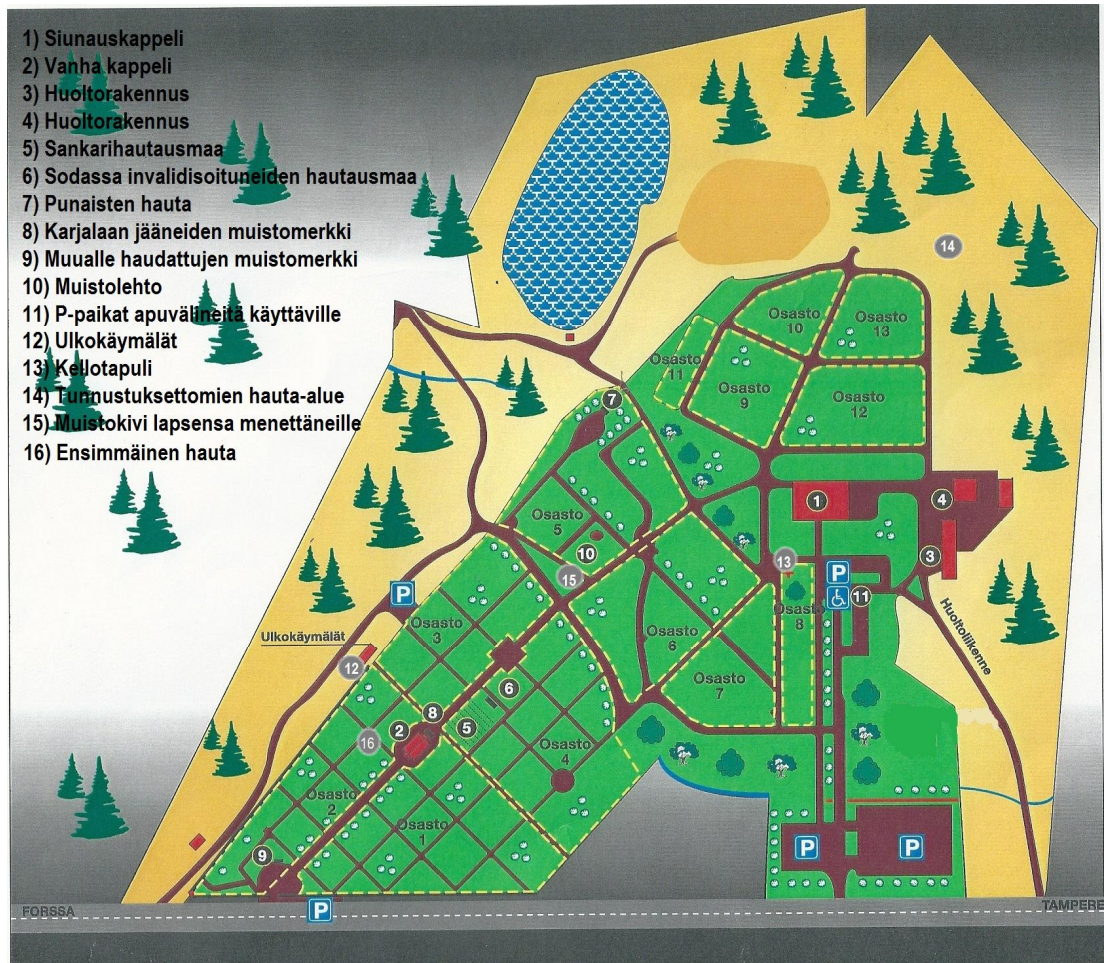
8.1.6. Kahvat

Puu, kahvojen kiinnikkeet voivat olla metallia, helposti irrotettavat metallikahvat sal-
littu.

8.2. Uurnia koskevat määräykset

Uurnan ulkomitat: Halkaisija enintään 30 cm ja korkeus enintään 40 cm. Maahan las-
kettavat uurnat on varustettava naruilla tai nauhoilla, joiden pituus on uurnan pohjasta
mitattuna vähintään 120 cm. Uurnien materiaalivaatimukset ovat samat kuin arkuilla.

Forssan hautausmaan yleiskartta

Kojjärven hautausmaan yleiskartta

Kojjärven hautausmaan alue

- 1) Osasto I
- 2) Osasto II
- 3) Osasto III
- 4) Osasto IV
- 5) Osasto V
- 6) Osasto VI
- 7) Osasto VII
- 8) Sankarihaudat
- 9) Muualle haudattujen muistokivi
- 10) Karjalaan jääneiden muistomerkki
- 11) Ruumiskellari
- 12) Kirkko
- 13) Seurakuntakoti

- P** Pysäköinti
♿ Invalidipysäköinti
WC Ulkokäymälä

Forsån seurakunta 2018
 Kojjärven hautausmaan opastekartta
 Laatinut Akseli Pölä

